

ทุกอย่าง
หมั่น
รอบตัวยาย

เรื่องและภาพ : ๗

ทุกอย่าง
หมูน
รอบตัวยาย
เรื่องและภาพ :

บันทึกผู้เขียน

ฉันเกิดในครอบครัวใหญ่ที่รักใคร่กลมเกลียว แม้จะแยกย้ายกันไปมีชีวิตเป็นของตัวเอง แต่ทุกปีทุกคนจะกลับมารวมตัวกันที่บ้านของยายเพื่อรดน้ำดำหัว ขอพรจากผู้ใหญ่ เต็มพลังใจเพื่อกลับไปใช้ชีวิตของตัวเอง ฉันทยกครอบครัวไว้เหนือหัวเสมอ

ยายเป็นคนพิเศษ เป็นศูนย์กลางของครอบครัว เป็นที่รักของลูก ๆ หลาน ๆ แม้จะเกษียณแต่ความเป็นครูยังคงอยู่เต็มหัวใจ ยายจึงเป็นแม่เป็นพ่อไม่เมากับฉันตั้งแต่จำความได้ ยายห้ามฉันทุกครั้งที่ฉันเล่นจน ดุฉันทุกครั้งเวลาที่ฉันทำบ้านรกและไปยุ่งกับของสะสมของยาย ยายระเบียบจัด ช่างซัก ช่างถาม ช่างกังวล เป็นห่วงคนอื่นอยู่เสมอตามประสาคนเป็นครู

ฉันเป็นคนเฉื่อยฉะ ใช้ชีวิตอย่างเรื่อยเปื่อยมาตลอด รู้ตัวอีกทีคนสำคัญในชีวิตหลายคนก็จากไปโดยไม่ทันตั้งตัว ฉันรู้สึกเสียดายเวลาและนิ้โกรธนิสัยเฉื่อยฉะของตัวเองอยู่เสมอ การ

เขียนเรื่องเกี่ยวกับยายในต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์ครั้ง
นี้จึงเป็นโอกาสอันดีในการทำอะไรสักอย่าง เพื่อยาย

ยายเด็กลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ฉันโตขึ้นเรื่อย ๆ ยายลืมน
ในขณะที่ฉันจดจำ ฉันจึงรู้สึกถึงความรับผิดชอบของตัวเองในการ
บันทึกเรื่องราวที่ฉันกับยายผจญภัยไปด้วยกันในห้วงอารมณ์ที่
หลากหลาย *ทุกอย่างหมุนรอบตัวยาย* จึงเป็นบันทึกที่ฉันหยิบมา
อ่านในเวลาที่ยานคิดถึงยาย ฉันมีความสุขที่ได้เขียนเรื่องราวของ
ท่าน และฉันหวังว่าคุณคงจะมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้
เช่นกัน

เมื่อถึงเวลาที่ฉันกับยายต้องจากกัน ฉันจะไม่เสียดาย

พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒

สารบัญ

ร้องเพลง	๙
แต่งตัว	๒๑
ทำผม	๓๑
แกะผลไม้	๔๑
ช็อค	๕๙
ถาม	๗๓
ส่องกระจก	๘๓
ตื่นนอน กินข้าว กินยา	๙๓
เห็น	๑๑๑
เศร้า	๑๒๑
ร้องเพลง (ต่อ)	๑๔๑

แต่ยาย ผู้หญิงที่ร้องเพลงเพราะที่สุดในโลก

ร้องเพลง

"จุดเขียนเขียนเราตามสายคน วนเฮ้ยวนเวียน สมนักสะบัดเขียน เรามาจุดเขียน เวียนเฮ้ยเขียนวน"

ยายชอบร้องเพลง
วันไหนอารมณ์ดีก็จะร้องทั้งวัน

“สะเตากดางดอง ตอนตาบอด เป็นเพื่อนเป็นพวก
สะเตารำชอม ยังไม่เท่าตาชอมเขาเลยจ้ะ”

ทั้งวันที่ว่าหมายถึงร้องทั้งวันจริง ๆ ไม่หยุดพักหายใจ
ไม่หยุดพักกินน้ำ ไม่เปลี่ยนเพลง ไม่นอนถึงแม้จะปิดไฟ
ไม่หยุดเลย

เพลงในคอลเลกชันของยายมีไม่กี่เพลง
ยายจะสลับเพลงร้องตามความพอใจ ตามแต่จะนึกออก
เพลงไหนนึกออกก่อนก็จะร้องก่อน

“เจ็บแค้นเคืองโกรธโทษฉันโย ฉันทำอะไรให้เธอเคืองโกรธ
ก็กัซฉันเป็นจำเลยของคุณ นี่หรือพ่อนักบุญ
แท้จริงคุณคือคนบาป”

ทั้งเพลงฮิตติดลมบนที่ทุกคนรู้จัก
และเพลงที่แม้แต่ประวัติศาสตร์ก็ไม่จดจำ

แม้จะเอาเนื้อไปเสิร์ชในอินเทอร์เน็ต
ก็ยังไม่รู้ว่านี่คือเพลงอะไร
เพลงนั้นมีชีวิตอยู่เพียงในความทรงจำจาง ๆ ของยายเท่านั้น

“วันคืนตื่นผวา พายุทิวระทม

เหมือนเทพอุ้มสม รอยกาวมยยังขึ้น

ทุกคืนไม่หลับนอน มองเขนยที่เคยอววรรณ

เหมือนดังจากจร

ใจสะทอนสะอื้น

ที่สูดฉินวอกคอย

หัวใจละห้อย

คอยเสียดเกิดแก้วตา-

“ลาลาลาลา

ลาแล้วลาแล้วค่ะ
เต็นระบ่ำรำให้สวยดี
ขอเชิญน้องพี่
ลาแล้วลาแล้วค่ะ
เต็นระบ่ำรำให้ฉันดู
ทุกคนทุกผู้

ลาลาแล้ว
เต็นระบําร้าให้สวยดี
เราก็มาด้วยกัน
ลาลาแล้ว
เต็นระบําร้าให้ฉิ้นดู
ก็มาด้วยกัน”

“លេងបីដំបូងសង្ឃឹម”

“សម្លាត់ ឆ្នាំសម្លាត់ ឆ្នាំសម្លាត់ ឆ្នាំសម្លាត់”

“ស៊ែន ស៊ែន ស៊ែន”

วันไหนมีโอกาสก็จะรำให้ชม
ร้องไปรำไป มีความสุขโดยไม่ต้องพึ่งใคร
นอกจากมีเพลย์ลิสต์ส่วนตัว
ยายยังมีความสามารถในการแปลงเพลง แต่งเพลงใหม่ได้

วันหนึ่งของยายก็เป็นเช่นนี้

แต่งตัว

นอกจากจะมีดนตรีในหัวใจ มีเสียงร้องเป็นอาวุธ
ยายยังเป็นนักแต่งตัว

เรื่องเสื้อผ้าไม่ต้องกังวลเพราะยายมีคอลเลกชันชุดเดรสเยอะจนล้นตู้
ชุดต้องสวยอยู่เสมอถึงแม้จะไม่ค่อยชอบอาบน้ำก็ตาม

ยายชอบสีอะไรก็ได้ที่เป็นสีสดใส จัดจ้าน

เรื่องลายได้หมดทั้งลายจุด ลายขวาง ลายแปลก ๆ

ยิ่งเป็นลายดอกยิ่งโปรดปรานนักล่ะ

ใครซื้อเสื้อผ้ามาให้ยายก็จะชอบคุณอย่างซึ่งใจ

แล้วพับผ้าอย่างเรียบร้อย วางผ้าไว้ข้างเตียง

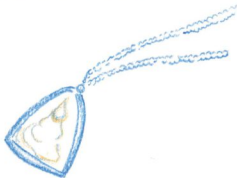
หยิบมาเชยชมเรื่อย ๆ ราวกับได้จับมันเป็นครั้งแรก

ในส่วนเครื่องประดับยายไม่ค่อยใส่หรอก
มีแต่สร้อยพระเลี่ยมทองกับแหวนที่นิ้วนางข้างซ้าย
สร้อยพระเส้นนี้มีที่มาไม่แน่ชัด
เพราะเวลาถมาถึงที่มาของสร้อย

"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *

นอกจากนั้นยังชอบอวด
เรียกคนโน้นคนนี้ไปดูแหวนอยู่เรื่อย ๆ

"นี่มาดูเร็ว"
"ดูอะไรยาย"
"ดูแหวนเรา"

ไม่ใช่แค่เรื่องสรว้อย แต่ชุดที่ใส่ก็เหมือนกัน
“ชุดนี้เราไปซื้อผ่านาตัดเอง”

หากสนุกพอที่จะถามอีกสักกรอบ ยายก็อาจจะตอบว่า

“ผ้านี้เป็นของแม่เรา แม่เราให้มาตั้งนานแล้ว”

“ชุดนี้สวยนะ ใครซื้อให้เราก็ไม่รู้ เราจำไม่ได้”

“เค้าให้เรามา เค้าว่าเราน่าเอ็นดู”

บางครั้งยายจะจับเสื้อที่ใส่แล้วถามออกมาเอง

“นี่เสื้อใคร ผ้าใครไม่รู้เอามาตัดให้เรา”

จึงหาคำตอบที่แท้จริงจากคำถามเหล่านี้ไม่ได้
เพราะแม้แต่คนตอบก็ยังไม่รู้
ว่าสร้อยพระห้อยอยู่บนคอของตนเองได้อย่างไร
ชุดแสนสวยที่ใส่อยู่มาจากไหน

เมื่อก่อนยายใส่แต่เสื้อคอกระเช้ากับผ้าถุง
เมื่อก่อนยายไม่ได้ชอบร้องเพลง
ความจริงแล้วก่อนหน้านี้ไม่เคยมีใครได้ยืมยายร้องเพลงด้วยซ้ำ

ขยายเป็นอัลไซเมอร์

ทำผม

การเป็นนักแต่งตัวของยายจะสมบูรณ์แบบไม่ได้เลย
หากไม่มีทรงผมอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
ยายจัดแต่งผมของตนเองทุกขั้นตอนโดยไม่ต้องให้ใครมาช่วย
แถมวิธีการก็ยังไม่เหมือนคนอื่นอีกด้วย
นี่คือวิธีทำผมของยาย

เส้นที่หนึ่ง

เส้นที่สอง

เส้นที่สาม

เส้นที่สี่

เส้นที่ห้า

ยายดึงผมมาทำเส้นแล้ว
การจะห้ามยายไม่ให้ดึงผม
ก็เหมือนกับห้ามฝน
ไม่ให้ตกลงมาในวันฟ้าครึ้ม
เพราะไม่ว่าจะห้ามอย่างไร
สุดท้ายฝนก็จะตก
ตกหนักมากด้วย

ห้ามก็ยังไม่ถอน

ยายดึงผมจนผมแทบไม่เหลืออยู่บนหัว
ผมที่สั้นอยู่แล้วยิ่งสั้นเกรียนเข้าไปใหญ่
เวลาดึงก็ดึงอยู่แค่ตรงด้านข้าง
ถอนรากถอนโคนจนโล้นไม่งอกออกมาใหม่
ผมสั้นเกรียน ด้านข้างล้าน
เหมือนกับผู้หญิงสมัยโบราณอย่างไรอย่างนั้น

เวลาถามว่า
“ยาย ดึงผมทำไม”
หรือ
“ดึงผมอยู่นั้นแหละ ดึงจนหัวล้านหมดแล้ว”

ยายก็จะตอบว่า
"เราไม่ได้แกะ"

แล้วก็ตึงต่อ

สงสัยเหมือนกันว่าบางครั้งยายรู้ตัวหรือเปล่า
ที่ตั้งผมตัวเองอยู่เรื่อย ๆ
แต่คงไม่รู้หรอก

เพราะยายไม่ได้ตั้ง
ไม่ได้ทำจริง ๆ (จ๋า)

แกะผลไม้

ยายไม่ได้ชอบร้องเพลงอย่างเดียว
บางครั้งยายก็เหนื่อยเกินกว่าจะร้องเพลงตลอดเวลา
บางทีอาจจะไม่ได้อยู่ในอารมณ์ที่จะบรรเลง
บทเพลงในวันวาน

แต่ยายเป็นศิลปิน
และศิลปินต้องทำงานศิลปะ

กิจกรรมยามว่างของยายเวลาไม่อย่างร้องเพลงก็คือ
การปอกและแกะผลไม้
ส้ม มังคุด เงาะ กล้วย อะไรก็ตามที่แกะได้
ยายจะแกะอย่างประณีตที่สุด

หนึ่ง

၂၀၁

ສາມ

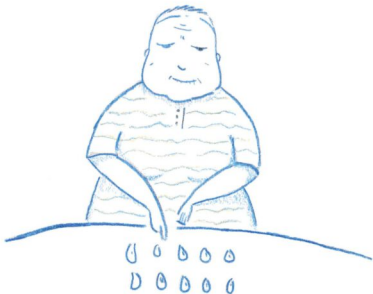

แกะไปก็นับไป
ไม่ได้แกะแบบธรรมดาด้วย
แม้แต่เส้นใยก็ต้องลอกออกให้หมด
จะต้องประณีตที่สุด เรียบร้อยที่สุด
ต้องสวยที่สุด

ห้ามไม่ได้ เพราะยายบอกว่าจะกิน
แกะแล้วจะกินแน่ ๆ

ไฮไฮ มีตั้งสิบ
หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า สิบ

คงไม่มีใครบนโลกบรรจงแกะมังคุดที่ละกลีบอย่างพิถีพิถัน
วางเรียงกันเพื่อนับเล่นเหมือนยายแล้วมั่ง
ถึงจะมี คงมีน้อยเต็มที
สันนิษฐานได้ว่านิสัยชอบแกะผลไม้เล่นของยาย
คงมาจากความชอบของสวยงามทั้งเสื้อผ้าหน้าผม
ต้องสวยที่สุด ไม่จืดไม่ใส
คงจะคล้ายกับผลไม้
ต้องสวยที่สุด ไม่จืดไม่กิน
เพราะนี่ไม่ใช่แค่การแกะผลไม้
เพราะยายเป็นศิลปิน
เพราะมันเป็นงานศิลปะ เลยกินแบบธรรมดาไม่ได้

‘ให้หนูกินเลขไหนดีพี่ เลขสิบ หรือ ...
หนึ่ง สอง สาม สี่ห้าหกเจ็ดแปดเก้าสิบ’

แล้วงานศิลปะหมายเลขสิบ
ก็เข้าไปอยู่ในห้องของศิลปินในที่สุด

บางครั้งก็รู้สึกไม่ดีที่ให้ยายแกะผลไม้ตามใจชอบ
แม้แต่นับแล้วเมื่อไหร่จะกินเล่า
แต่ยายไม่ผิดคำพูด

เพราะเมื่อศิลปินเอกลืมเรื่องการนับเลข
แล้วกลับไปร้องเพลงต่อจนเสียงแหบเสียงแห้ง
ในที่สุดงานศิลปะเบอร์อื่นก็จะลงไปอยู่ในห้องเองนั่นแหละ

ไม่ได้เล่นเลยจริง ๆ นะ

ชีวิต

ยายพูดประโยคหนึ่งไม่ต่ำกว่าสิบรอบ
พูดซ้ำวนไปวนมา พูดไปเรื่อย ๆ
พูดเหมือนไม่เคยพูดมาก่อน
ไม่รู้เหมือนกันว่ามันเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง
ในชีวิตที่เต็มไปด้วยข้อมูลอันกระจัดกระจายนี้เมื่อไร
ไม่รู้ว่ามีศัพท์ทางแพทย์ใช้เรียกอาการเช่นนี้ไหม
พวกเราจึงเรียกอาการนี้ว่า
‘ซีอิต’

ข้อดีคืออาการปวดประโยคเดิมซ้ำไปมา
เหมือนหุ่นยนต์ในการดูแลระบบขัดข้อง
ยายยังทำกิจวัตรประจำวันได้ดี
ช่วยเหลือตัวเองเท่าที่คนแก่ทำได้
รู้สึกตัวดีเวลาจะทำอะไร ณ เวลานั้น
และอาการข้อตาก็ช่วยย่ำเดือนยายได้อย่างดี
ว่ายายกำลังทำอะไรอยู่
ไม่ได้เดือนเฉพาะแค่อยาย
คนอื่นก็รู้เช่นกันว่ายายกำลังทำอะไร
ไม่ต้องถามคำถามก็ได้ยิน

เมื่อจะเดินไปห้องน้ำยายก็พูดไปด้วยว่า

ในส่วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ
ในส่วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ

แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ

แล้วเราก็ไปห้องน้ำ แล้วเราก็ไปห้องน้ำ

เมื่อหยิบเงินในกระเป๋าเสื้อมานับเล่น
ยายก็จะพูดซ้ำไปเรื่อย ๆ ว่า

“แล้วก็มีเงินห้าสิบบาท แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท

แล้วก็มีเงินห้าสิบบาท แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท แล้วก็มีเงินห้าสิบบาท

"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *
"แล้วก็มีเงินตั้งห้าสิบบาท" *

เมื่ออยากจะลุดไปกวาดบ้าน
ยายก็จะพูดย้ำตลอดว่า

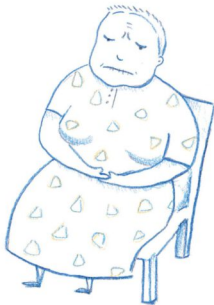
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”
“แล้วเราก็กวาดบ้านค่ะ”

ไม่ต้องมีเหตุการณ์อะไรสำคัญมากกระตุ้น
ยายก็ซัดได้เองกับคำพูดติดปากว่า

บางครั้งก็รำคาญที่ต้องฟังประโยคเดิมซ้ำไปซ้ำมา
จึงเผลอตวาดจนยายเงียบ

แต่ไม่ทันกลืนน้ำลายก็กลับมาพูดใหม่อีกครั้ง

ใครไม่อยากจะอินประโยคเดิมวนเวียนไปมาคงอยู่ร่วมบ้านกับยายไม่ได้
เพราะยายไม่เคยหยุด
เหมือนกับโดนسابให้ต้องพูด พูดจนกว่าจะไม่มีแรง
สงสาร แต่ช่วยอะไรยายไม่ได้เลย

ไม่รู้ว่่า ‘ซื้อด’ เกิดจากอะไร
ไม่รู้ว่่ายายรู้สึกร่่าอย่างไร จำได้ไหมเวลาพูด
หรือคิดว่่าทุกครั้งคือครั้งแรกที่ตนเองพูด
ยายเหนื่อยบ้างไหมเวลาพูดซ้ำ
แม้จะเห็นใจที่ยายพูดไม่หยุด พูดจนเสียงแหบแห้ง
แม้จะเศร้าที่ยายลืมกระทั่งคำพูดของตนเอง

แต่อย่างน้อยยายก็ยังดีใจ

ถาม

เวลาถูกลืมก็จะรู้สึกเจ็บนิดหน่อย
เพราะยายลืม
ลืมว่าทุกคนเป็นใคร
แต่ยายไม่ผิด โรคของยายทำให้ยายเป็นแบบนี้

ปกติแล้ว หากใครที่ไม่คุ้นหน้ามาเยี่ยมเยียน
ยายจะซักประวัติผู้มาใหม่ตามประสาคนเคยเป็นครู

รอบแรก :

เพียงแต่คนถามไม่เคยจำได้เลยว่าถามอะไร
คนตอบเลยต้องตอบใหม่ตลอด
ถามแค่รอบเดียวไม่เคยพอหรอก

รอบที่สอง :

ถามแล้วก็ถามอีก ถามไปเรื่อย ๆ
ไม่รู้ว่าจะจุดจบของคำถามอยู่ตรงไหน

รอบที่สาม :

1

2

3

4

เข้าใจที่ว่าย้ายเป็นอะไร ทำไมต้องถามคำถามเดิมตลอด
เข้าใจว่าโรคส่งผลให้ย้ายเป็นเช่นนี้
หากเลือกได้ย้ายก็คงไม่อยากจะถามอะไรซ้ำ ๆ
ใครจะอยาก

แต่ไม่ได้หมายความว่า จะไม่รำคาญนะ
บางครั้งก็อยากตะโกนใส่หน้าคนถามว่าพอได้แล้ว
ทำไมถึงชอบถาม
ทำไมถึงอยากรู้
แล้วจะถามไปทำไม
ถามอะไรนักหนา
หยุดได้แล้ว

แต่ยายไม่ผิด ยายไม่ผิดเลยสักนิด

รำคาญ แต่ต้องท่องไว้ในใจตลอดเวลาว่าโมโหไม่ได้

ห้ามโมโหนะ

ห้ามโมโหนะ

ห้ามโมโหนะ

ยายไม่รู้เรื่อง ห้ามโมโหนะ

ก็เพราะว่าโมโหไม่ได้

จึงต้องหาความสนุกมาเบี่ยงเบนความรำคาญ

ต้นสดตอบคำถามซ้ำซากจากยายไปเรื่อย ๆ

นึกเสียดังนี้เป็นเพียงละครฉากหนึ่งที่ยายชอบเล่น

เป็นเกียรติแค่ไหนที่ยายให้เราได้ร่วมเล่น

เราทำได้แค่พยายามสนุกไปกับมัน

เท่านั้นจริง ๆ

'มากับใคร'

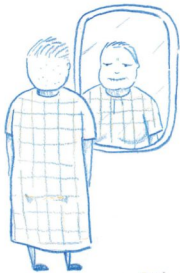

ส่องกระจก

เวลาถูกลืมนั้นจะรู้สึกเจ็บนิดหน่อย
เพราะยายลืมนั้น
ยายลืมนั้นแม้แต่ตัวเอง

ยายไม่ได้ลืมน้ำตัวเองคือใคร
แต่ยายลืมน้ำตัวเองหน้าตาเป็นอย่างไร
แม้จะเห็นหน้าตัวเองทุกวันผ่านกระจก
ก็ไม่ได้หมายความว่ายายจะจำได้

“นี่ใคร รู้จักคนนี้มั๊ย”

“เขาไม่รู้จักนะ ไม่รู้ใคร”

“เธอรู้มีขี้ไคร”
“ยายไง”

“เราหรือ”
“ใช่”
“นี่ไม่ใช่เรา”

อาบน้ำ หวีผม ปะแป้งหน้ากระจกทุกวันก็ยังไม่ได้
เป็นความตลกที่ไม่ตลกเหมือนกัน
เพราะยายส่องกระจกที่สะท้อนหน้าของยาย
บอกว่ามันไม่ใช่ยาย
หากยายบอกว่าตัวเองไม่ใช่ยาย
แล้วคนในกระจกคือใคร
ยายคือใคร
ยายคิดว่าตัวเองเป็นยายที่มีหน้าตาแบบไหนกันแน่

ตกลงดีเหมือนกัน
คนอะไรลืมแม้กระทั่งหน้าตัวเอง
แต่ก็ตกลงไม่สุด
ส่องกระจกแท้ ๆ แต่ไม่รู้เลยว่าตัวเองคือตัวเอง
โรคทำให้ยายลืมนัดขนาดนั้นเลยหรือ

เห็นยายเช่นนี้แล้วไม่อยากเป็นอัลไซเมอร์เลย
เคยได้ยินมาว่าอัลไซเมอร์จะส่งต่อข้ามรุ่น
คนในครอบครัวมีสิทธิ์เป็นทุกคน
ไม่อยากเป็นแบบยายเลย
ไม่อยากพูดซ้ำ ๆ ไม่อยากลืมทุกคน
ไม่อยากลืมแม้กระทั่งตัวเอง
น่ากลัว

ต้นนอน กินข้าว กินยา

อ้างอิงจากแอปพลิเคชันราชบัณฑิตยสถาน
คำว่าดี๊อ แปลว่าไม่ยอมเชื่อฟังหรือทำตาม
เด็กดี๊อ จึงแปลว่าเด็กที่ไม่ยอมเชื่อฟังหรือทำตาม
คำจำกัดความของเด็กดี๊อเป็นแบบไหน
คำจำกัดความของคนแก่ดี๊อคงจะไม่ต่างกันมาก
เด็กดี๊อดูแลยากแค่ไหน คนแก่ดี๊อคงดูแลยากพอกัน
โดยเฉพาะคนแก่ที่ลืมทุกอย่าง

กิจวัตรประจำวันของยาย
ที่ต้องทำในแต่ละวันคือตื่นนอน กินข้าว กินยา

เด็กปลุกให้ตื่นยากแค่ไหน คนแก่ปลุกยากกว่าหลายเท่า
เวลาจัดยาให้ลูกจากเตียงเป็นเวลาทำสงครามแห่งบาปกรรม
เพราะเป็นเวลาปะทะฝีปากกับผู้มีพระคุณ
เวลานี้ยายจะจัดมารยาเรียบร้อยเล่มเกวียน
ซึ่งสั่งสมมาเกือบร้อยปีออกมาใช้
หากไม่จัดขึ้นจากเตียงอย่าหวังเลยว่าเวลานี้ยายจะลุก
นี่เป็นหน้าที่ของผู้ดูแลที่ต้องทำให้สำเร็จ

“ฉันนอนนอีกสักพักนะ แล้วฉันค่อยลุก”

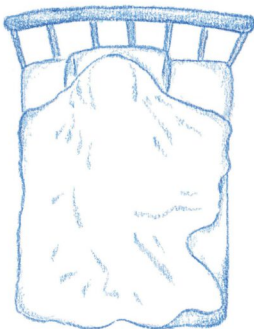

'ฉันสงสัยอยู่... เธอจะไปทำอะไรก็ไป'

คนอายุเกือบหนึ่งร้อยปีสู้แรงคนหนุ่มสาวไม่ได้อยู่แล้ว
แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่เจ็บตัวเวลาต้องทำสงครามยามเช้า
เพราะยายทั้งผลึก ทั้งถีบ ทั้งตี
ทั้งไล่จนคนปลุกเจ็บตัวมานักต่อนัก
แรงเยอะมาก

'ฉันทไม้ลูก เหวออย่างมาอยู่กับทัน'

‘เธอไปไหนก็ไป ไม่ต้องมาคุย’

โนเมื่อยายมารยามาก็ต้องมารยากลับ
ไม่เช่นนั้นคงไม่ต้องทำอะไรกันทั้งวัน
ดูไม่ได้นะ ยิ่งดูยิ่งไม่ยอมลุก
ต้องพูดเสียงเพราะ ๆ อย่าง
“คุณยายลุกขึ้นนะคะ จะได้ไปกินข้าวกัน”
หรือ
“ไปอาบน้ำนะคะ จะได้มาแต่งชุดสวย ๆ”
ชนทุกอย่างมาหลอกล่อจนกว่าจะยอมลุก

เด็กดีไม่ยอมกินข้าวกินยา
คนแก่ดีก็ไม่ยอมกินข้าวกินยา
แต่คนแก่ดีต้องกินข้าว
เพราะหากไม่กินข้าวก็กินยาไม่ได้
ถ้าไม่กินยายายแน่แน่ ๆ

กว่าจะกินข้าวหมดแต่ละคำแทบหืดขึ้นคอ
ได้เวลามารยาคุณยาย จัดมาใช้ทุกเวลาที่ต้องกินข้าวยา

'ฉันไม่หิวค่ะ ฉันกินมาแล้ว'

'กินสิพี่ หนูไม่กิน'

'ให้ฉันกินแค่นี้จะไปอ้วนอะไร'

'ฉันไม่กิน
เธออย่ามายุ่งกับฉัน'

'เธอเป็นแคคนใจ
มีสิทธิ์อะไรมาสั่งฉัน!'

และอีกมากมายที่ขยายสรรหามาตอบ

หน้าที่ของผู้ดูแลคือการตามเกมให้ทัน
ใช้น้ำเย็น น้ำร้อน ไม้อ่อน ไม้แข็งตามสถานการณ์
ได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง
แล้วแต่ยายจะเลือกหยิบอารมณ์แบบไหนมาใช้
แต่ที่ใช้ได้ผลแทบทุกครั้งคือดักข้าวมากินด้วยกันเสียเลย

เพราะยายไม่ชอบให้คนนั่งเฝ้าเวลากินข้าว
ยายชอบให้คนกินข้าวเป็นเพื่อน

เรื่องกินยาก็ต้องคอยหลอกให้ยายโม้ แล้วยายก็จะกิน
“ไหนกินยาไซ้ร่นอย กินเป็นไหมนี่ มีตั้งหลายเม็ด”

เหมือนเด็กไม่มีผิด

ไม่มีใครอยากบังคับยาย ไม่มีใครอยากดูยาย แต่ต้องทำ
เพราะชีวิตทั้งชีวิตของยายเวลานี้ขึ้นอยู่กับยา
ทั้งยาสารพัดโรค ยาบำรุง ยาปรับอารมณ์
หากยายไม่กินยา ยายจะแย่
จึงต้องยอมผิดบาปในบางครั้ง
ขอโทษยายในใจทุกครั้งที่ไม่ลด
บังคับให้ต้องตื่น บังคับให้ต้องกิน
เพราะยายต้องมีชีวิต แม้จะใกล้ฝั่งเต็มที่
ยอมบาปเลยเอ้า

แม่อย่าทำให้สวยดี ขอเชิญน้องพี่ เขาก็มาด้วยกัน
แม่อย่าทำให้สวยดี ขอเชิญน้องพี่ เขาก็มาด้วยกัน
แม่อย่าทำให้สวยดี ขอเชิญน้องพี่ เขาก็มาด้วยกัน

1999

ยายชอบเล่าเรื่อง
เล่าเรื่อยเปื่อย นึกอะไรออกก็จะเล่า
เห็นอะไรก็เอามาเล่าได้เป็นตุเป็นตะ
สมองของคนเราคือห้องที่เต็มไปด้วยกล่องเก็บของ
เพียงแต่กล่องในห้องของยายตกจากชั้นลงมาปะปนกันบนพื้น
ไม่อาจจัดเก็บให้เป็นเช่นเดิมได้แล้ว
เวลายายเล่าเรื่อง จึงหาความจริงจากเรื่องไม่ได้
สาระก็หาไม่เจอ
แต่เรื่องของยายบางเรื่องไม่ต้องใช้สาระ
ไม่ต้องมีที่มาที่ไป
ไม่อยู่บนหลักของความจริง
ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าบางครั้งยายพูดถึงใคร พูดกับใคร
บางครั้งก็เลยเถิดจนทำให้ผู้ฟังกลัวได้
ประกอบกับความสามารถในการมองเห็นของยายยิ่งทำให้
เรื่องเล่าธรรมดากลายเป็นเรื่องเล่าสยองขวัญชั้นดี

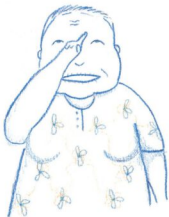
ยายมักจะมองเห็นสิ่งที่คนอื่นไม่เห็น
พวกหมอเรียกสิ่งนี้ว่าภาพหลอน
อาการเห็นภาพที่คนอื่นมองไม่เห็นนี้แหละ
ที่ยายทำเอาคนอื่นขวัญกระเจิงไปนั่งต่อนัก

“เด็กที่โหนดม้ายืนอยู่หน้าประตู ... ไป กลับบ้านไป”
“ไม่มีใครขาย”

ไม่มีเด็กคนโหนดมาทำอะไรที่ประตูทั้งนั้น ไม่มีใครอยู่ที่ประตู

'ฮ่าๆ ดูมันขึ้นไปทำอะไวกันบนนั้น'

'ไหนยาย'

'นั่นไง...ขึ้นไปทำอะไวกัน สงมา สงมาเร็ว ฮ่าๆๆ'

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นบ่อย 'มันขึ้นไปทำอะไรอยู่บนนั้น'

นี่อาจจะดูตลกสำหรับยาย

แต่คงไม่ตลกนัก ถ้าหากเรามีบ้านอยู่หลังวัดพอดี

อีกทั้งตำแหน่งยังปักหมุดตรงกับเมรุเผาศพแบบเป๊ะ ๆ

ได้ยินเสียงสวด เสียงมหาหอนแทนเสียงนาฬิกาฆาตกรรมตั้งแต่เกิด

อยู่มาวันหนึ่งก็มีคนมานั่งชี้ถามว่าใครเกาะอยู่บนเมรุ

ถามแทบทุกวัน

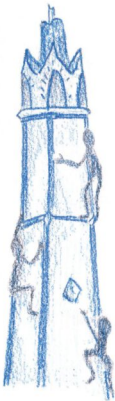
กลัวมาก กลัวจนเลิกกลัวแล้ว

ก็ยายชี้ทุกวัน ถามทุกวันว่ามันขึ้นไปทำอะไร

ชี้ไปซ้ำไปเดียวเขาก็ลงมาหาหรือ

ถึงจะไม่กลัวก็ไม่อยากเจอนะ

“ยายอยากรู้จักไปถามสิว่ามันขึ้นไปทำอะไร”

ให้ไปก็ไม่ยอมไป
แล้วใครจะไปรู้ว่ามันขึ้นไปทำอะไร
จะไปตามให้ก็คงไม่ได้
ไม่มีใครเห็นนอกจากยายนี่นา

กล่าว

คนอื่นอาจมองว่ายายเป็นคนแก่ที่อารมณ์ดีและมีความสุข
ไม่มีความกังวลใจ
ไม่ต้องจดจำเรื่องราวมากมายทั้งดีร้าย
โรคที่ยายเป็นพรากความสามารถด้านการจดจำไปจนหมดสิ้น
ใครที่เห็นยายร้องเพลงอาจนึกไม่ออกเลย
ว่าเวลาที่ยายไม่มีความสุขเป็นเช่นไร

ถึงยายจะไม่สบาย แต่ยายยังคงเป็นมนุษย์

ที่มีทั้งรัก

กังวล

สมหวัง

ดีใจ

เกลียด

หวัง

โกรธ

ผิดหวัง

เสียใจ

กลัว

สนุก

แม้เงื่อนไขความเป็นมนุษย์ของยายจะพิเศษกว่าคนอื่นสักหน่อย
แต่รสนชาติก็ไม่ต่างกันมาก เพราะมนุษย์มีทั้งสุขและเศร้า

ยายชอบร้องเพลง
การร้องเพลงคือความสุขของยาย
แต่บางครั้งยายก็กลัว

กลัวการถูกทิ้ง
กลัวการจากลา
กลัวไม่มีใครรัก
ยายกลัวทุกอย่าง
แม้จะอยู่ท่ามกลางคนที่รักยาย

“ทอยตุปุระตุไวันะ เตี่ยวมีคนมาเวียกเรา
เราต้องกลับบ้านสักเตี่ยว
เราจะไปตุแม่สักหมอย เตี่ยวเราจะกลับมา”

“ทำไมยังไม่มีใครมารีบเรา เราต้องไปแล้ว คำแล้ว”

“ไม่เห็นใครมารับเราเลย
มันหายไปทั้งหมดแล้ว ... พวกนั้นก็ไม่มีมารับเราสักที”

“พวกไหนขาย”

“พวกนี้มันแหละ มันโกหกเราทั้งหมด”

“มันหลอกเราตั้งหลายอย่าง”
“หลอกอะไรยาย”

“มันหลอกว่าจะมารีบเรา”
“เดี๋ยวเขาก็มา”

“ไม่มีใครรักเรา พวกนั้นรังเกียจเราเพราะเรามันจน
ใครจะอยากอยู่กับคนจนอย่างเรา”
“นี่ไง มีแต่คนรักยาย”

“ไม่มีใครรักเรา”

-ไม่ผิดหรอกนะ!

พูดออกมาได้ยังไงว่าไม่มีใครรักเรา
ยายพูดออกมาได้ยังไง
ยายพูดคำนี้ออกมาได้ยังไง
ที่คอยปลุก นั่งกินข้าวเป็นเพื่อน จัดยาให้
อาบน้ำให้ นั่งคุย ร้องเพลงไปกับยาย
ไม่ใช่เพราะรักหรือยัง
อยากเข้าไปเขย่าตัวแล้วบอกให้เลิกได้แล้ว
หยุดพูดเรื่องเพื่อเจ้าได้แล้ว
เลิกพูดว่าไม่มีใครรักสักที
คนที่รักยายจะรู้สึกอย่างไร

คงจะเป็นโชคดีบนความโชคร้าย
เพราะไม่นานนักกายก็ลีบ
ความรู้สึกเป็นเรื่องละเอียดอ่อน
ยายจึงเจ็บในช่วงขณะนั้น
แต่ในที่สุดยายจะลีบ
ทำให้คนอื่นเสียใจ
สุดท้ายตัวเองกลับลีบ

“รีบค้นเคื่องโครอโทษฉันไป”
-ฉันทำอะไรให้เธอเคื่องโครอ-

ความรู้สึกเป็นสิ่งที่ต้องแลกด้วยความรู้สึก
คนลืมจะไปเจ็บอะไร สุดท้ายก็ลืมอีก
คนที่จำได้จึงเจ็บที่สุด เมื่อจำแล้วจะจำตลอดไป

โกรธยาย โกรธมากด้วย
แต่ห้ามโมโห
ต้องท่องเอาไว้ในใจว่าห้ามโมโหนะ
ท่องเอาไว้ให้ชิน
ห้ามโมโหนะ
ห้ามโมโหนะ
ห้ามโมโหนะ
ยายไม่รู้เรื่อง ห้ามโมโหนะ
ยายไม่ผิด ยายไม่ผิดจริง ๆ
โรคนี้ทำให้ทุกอย่างหมุนรอบตัวยาย
ซึ่งไม่ผิดเช่นกัน
เพราะยายไม่มีแรงหมุนตามโลกแล้ว

สิ่งที่พอจะทำได้คือทำให้ยายร้องเพลงต่อไป
ยายอยากดื่อกี้ได้
อยากร้องไห้ก็ได้
อยากก่นดำโชคชะตาได้
อยากคิดว่าไม่มีใครรักยายก็ได้
เราهنได้

แต่เมื่อยายลืม
ยายจะต้องร้องเพลงต่อไป

ร้องเพลง (ต่อ)

ยายเป็นโรคที่ทำให้ยายหลงลืม
ลืมทุกอย่าง แม้กระทั่งตนเอง
เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย ที่ยายจะจำพวกเราไม่ได้อีกต่อไป
เป็นเรื่องที่น่าโมโห เวลายายทำตัวไม่น่ารัก
เป็นเรื่องเศร้า ที่ยายไม่อาจรับความรักที่พวกเราส่งให้ได้เหมือนเดิม
แต่ถึงเป็นโรคนี้ ยายกลับเป็นมากกว่าหญิงชราอายุเกือบร้อยปี
ที่ใช้ชีวิตเพื่อรอความตายซึ่งกำลังเดินทางมาถึงในทุกลมหายใจ

ยายเป็นมากกว่านั้น
ยายเป็นนักร้อง
เป็นนักแต่งตัว
เป็นช่างทำผม
เป็นศิลปิน
เป็นนักพูดมารารอน
เป็นผู้มองเห็นวิญญาน
ยายเป็นเด็กดี
เป็นผู้หญิงที่โดดเดี่ยวไม่มีคนรักในบางครั้ง

ทั้งหมดนี้คือยาย
ที่ยังคงเป็นมนุษย์

แม้อดีตและปัจจุบันจะถูกฝังกลบในทะเลทรายแห่งความว่างเปล่า
แต่ยังคงมีความทรงจำจาง ๆ อยู่ภายใต้ทะเลทรายแห่งนี้
ขอเพียงกระแสลมพัดแผ่วเบาเท่านั้น

เราได้แต่ตั้งมั่น รับรสชาติหวานอมขมกลืน
รับอารมณ์ประหลาดอย่างร้องไห้ปนซ้ำ
ใจเย็นไว้

โกรธแต่โมโหไม่ได้นะ
รับไว้แม้บางครั้งจะบอบซ้ำ
รับทุกอย่างเอาไว้ด้วยความเต็มใจ
พยายามเข้าใจให้มากที่สุด
เท่าที่คนคนหนึ่งจะทำได้
ซ้ำนิดหน่อยไม่ตายหรอก

เพื่อให้ยายได้ร้องเพลงต่อไปด้วยความสุข
จนกว่าเราจะจากกัน

จุดเขียนเวียนวน เวลามาดลายคน เวณเขียนเวียน วนพืดสะบัดเขียน เวลามาดเขียน

เขียนด้วยสีขนาน

ต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กนิพนธ์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑
ผลงานสร้างสรรค์ในรายวิชา วศ ๔๕๑ ภาคนิพนธ์ทางวรรณกรรมสำหรับเด็ก
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก
ศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทุกอย่างหมุนรอบตัวยาย

เรื่องและภาพ : ณ (ขนานันท์ คชาชนม์)

โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๖๐๑๑๑๕๔ E-mail : rmzawesome@gmail.com

วรรณกรรมเยาวชนสำหรับเด็กอายุ ๑๔ ปีขึ้นไป

อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.ธัญญา พิทยาพิทักษ์

ขอขอบคุณ : อ.อัจฉรา ประดิษฐ์ ผศ.รพินทร คงสมบูรณ์ อ.อนุสรณ์ ดีไหว้

กองบรรณาธิการ : ณัฐมน ลัดดาภิรมย์ พัฒนิตา ทั้งธรณินทร์ ชวีญมนัส ฉายอรุณ

พิมพ์ที่ : บริษัท ไชเบอร์พริ้นท์ จำกัด ๕๔๕ ซอยสุทธิพร ถนนดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์เบ็ดเตล็ด

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ยายชอบร้องเพลง
วันไหนอารมณ์ดีก็จะร้องทั้งวัน
ร้องไปรำไป มีความสุขโดยไม่ต้องพึ่งใคร
วันหนึ่งของยายก็เป็นเช่นนี้
